

Kanadská mozaika

10/06

27. apríla

Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Opatrenia na zvýšenie zodpovednosti federálnych inštitúcií

11. apríla predstavila kanadská vláda Zákon o zodpovednosti federálnych inštitúcií a Plán postupov, ktoré zahŕňujú konkrétne opatrenia na zvýšenie zodpovednosti a prehľadnosti federálnych inštitúcií a dozoru nad činnosťou vlády. Tento návrh zákona znižuje možnosť ovplyvňovať vládu peniazmi, pretože zakazuje politikom a politickým stranám prijímať dary od firiem, združení a jednotlivcov. Návrh ubezpečuje Kanadčanov o tom, že lobovanie prebieha etickou cestou a bývalí ministri, ich poradcovia a najvyšší štátni úradníci majú päťročný zákaz lobovania. Vláda tiež zaistí ochranu občanom, ktorí sa s obchádzaním zákona stretli a majú záujem verejne prehovoriť a zaväzuje sa informovať občanov o miňaní ich peňazí prostredníctvom Najvyššieho audítora Kanady, ktorý získal väčšiu právomoc. Premiér Stephen Harper pri tejto príležitosti povedal: „Zákonom o zodpovednosti federálnych inštitúcií vytvárame novú kultúru zodpovednosti, ktorá navždy zmení spôsob, akým funguje obchod v Ottawe.“ Tento dôležitý návrh zákona okrem iného ďalej zahŕňa opatrenia na reformu financovania politických strán, posilňuje úlohu etického komisára a Zákona o registrácii lobistov a umožňuje väčší prístup k informáciám. www.accountability.gc.ca

Kultúra dôležitou súčasťou kanadskej ekonomiky

Údaje kanadského štatistického úradu ukazujú, že kultúrny sektor v Kanade výrazne prispieva k hospodárskemu rastu. Kultúrne produkty (umelecké diela) a služby (napr. produkcia a post-produkcia filmov, živé vystúpenia a pod.) prispievajú k hrubému domácejmu produktu (HDP) čiastkou približne 40 miliárd kanadských dolárov ročne (údaj za rok 2002). Pár čísiel na porovnanie: v tom istom roku prispel banký priemysel, ťažba ropy a plynu HDP len 35 miliardami dolárov a poľnohospodárstvo a lesníctvo dokonca len 21 miliardami, čo je takmer o polovicu menej ako kultúra. Na príspevku HDP sa najviac podieľajú tlačové médiá, rozhlas a televízia a filmový priemysel, ktoré sa zaslúžili o 64 % kultúrneho HDP a 31% pracovných miest (v priemere rokov 1999 až 2001). Kultúrne odvetvie zároveň priamo zamestnáva 611 000 Kanadčanov, teda napríklad o 9 000 viac než banký a ťažobný priemysel, poľnohospodárstvo a lesníctvo dohromady (údaje za rok 2001). Kanada však kultúrne statky a služby vo väčšej miere vyváža – len v roku 2003 predstavovala hodnota tohto exportu 4,63 miliardy dolárov. Najväčšia časť z toho pripadá na USA, kam v spomínanom období smeroval vývoz v hodnote 2,2 miliardy dolárov. Význam kultúry zdôraznila nedávno aj generálna guvernérka Michaëlle Jean, keď hovorila o dôležitosti „tvorivého vyjadrenia pre zdravie demokracie.“ Kultúra teda obohacuje kanadskú spoločnosť, reprezentuje Kanadu v zahraničí a zároveň výrazne prispieva k hospodárskemu rastu a zamestnanosti v krajine. www.statcanada.ca

Národný park Forillon a provinčný park ostrov Bonaventure

Na „konci sveta“, na východnom cípe québeckého polostrova Gaspé, sa nachádza Národný park Forillon a naň nadväzuje Provinčný park ostrov Bonaventure. Obidva sa rozprestierajú medzi zálivom Gaspé na juhozápade a zálivom Sv. Vavrinca na severovýchode. Forillon je významným québeckým národným parkom v regióne Gaspézia s rozlohou 240 kilometrov štvorcových. Ostrov Bonaventure je so svojimi 4,2 kilometrov štvorcových oveľa menší a je prístupný iba loďou z mesta Percé 50 kilometrov južne od Forillonu. Aj keď je Forillon otvorený pre verejnosť po celý rok, najvhodnejší čas na jeho návštevu je od polovice mája do polovice októbra. Lodné spojenie na ostrov Bonaventure funguje len od júna do polovice októbra. Návštevníci si tu môžu dosýta užiť pešiu turistiku, kúpanie v

rôzne slanej vode v ústí rieky do mora, jazdu na bicykli či okružnú plavbu po mori a výlety na kanoe. Ďalším magnetom je pozorovanie

početných kolónií morských vtákov a predovšetkým niekoľkých druhov veľrýb, ktoré sa pohybujú v okolitom mori. Správa Národného parku Forillon a miestny indiánsky kmeň Mikmak spoločne organizujú ďalší atraktívny program – výlety za západom slnka v zálive Gaspé v dvanásť metrov dlhom indiánskom kanoe.

www.parkscanada.ca

Grand Prix festivalu Hory a mesto do Kanady

Na základe hlasovania medzinárodnej poroty získal kanadský film Magická hora (The Magic Mountain, 2005, réžia Baiba Auders a Pat Morrow) cenu Grand Prix na 7. ročníku Medzinárodného festivalu Hory a mesto (20. - 23. 4.) za mimoriadne pôsobivý obraz humánneho a prírodného aspektu prítomnosti človeka v horách. Magická hora je príbehom Cynthie Hunt, angažovanej Kanadčanky a zakladateľky organizácie Health (zdravie, životné prostredie a gramotnosť v Himalájach). Cynthia Hunt žije v drsnom Ladakhu (najvyššom a najsuchšom obývanom mieste sveta) v severozápadnej Indii a pomáha domorodcom zmeniť ich život. Autori filmu sú známi svojimi horskými dokumentmi, podnikli nespočetne veľa expedícií na odľahlé a necivilizované miesta na všetkých siedmich kontinentoch. Za posledných dvanásť rokov prešli od dokumentovania svojich ciest statickou fotografiou a písaním k videu a filmu. www.horyamesto.sk www.patmorrow.com

Medvedík Pú je Kanadčanka

Málokto vie, že obľúbená disneyovská postavička a hrdina knižiek A. A. Milnea medvedík Pú pochádza z ontárijského mestečka White River.

Tam ho na ceste do vojnovj Európy kupuje za 20 dolárov od jedného lovca poručík Colebourn, ktorý sa mal počas 1. svetovej vojny hlásiť do služby. Čierna medvedica Winnie, ktorá dostala meno podľa bydliska Harryho Colebournu Winnipegu, cestuje spolu s

vojakmi vlakom, plaví sa na vojenskej lodi a býva vo vojenských výcvikových táboroch. V roku 1919 je Harry odvelený na front do Francúzska a medved'ľa zostáva v londýnskej zoologickej záhrade. Winnie sa stáva obľúbenkyňou Christophera Robina, syna spisovateľa A. A. Milnea, ktorý o ňom začal písať sériu príbehov. V roku 1966 je potom postava medvedíka spracovaná Waltom Disneyom vo filme.

KVÍZ O KANADE

*Kde sa nachádza najvyšší strom Kanady a koľko meria?
(Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)
Odpoveď z minulého čísla: Organizácia Greenpeace bola založená v roku 1971 vo Vancouveri.*